

tussens

Onder tussens in de archeologie

Nieuws uit SIKB en het CCvD Archeologie

Evaluatie kwaliteitssysteem archeologie

Het systeem werkt, maar bereikt niet alle gestelde doelen. Dat is samenvattend de uitkomst van de evaluatie van het nieuwe kwaliteitssysteem archeologie. Het Centraal College van Deskundigen Archeologie vindt de evaluatie in grote lijnen herkenbaar en neemt de getrokken conclusies als uitgangspunt voor verdere uitwerking. [Lees verder](#)

[Link naar het rapport](#)

Rapport Archeologie van modern oorlogserfgoed gepubliceerd

Dit rapport vormt het sluitstuk van een gefaseerde aanpak. Het bevat de inventarisatie naar het aspect waarden van vindplaatsen (vondsten en sporen) in relatie tot de huidige KNA-waarderingsystematiek, en de selectie en de-selectie van vondsten ten behoeve van het ex situ behouden (deponeren) van modern oorlogserfgoed. [Lees verder](#)

Vindplaatsen Tweede Wereldoorlog

Sinds 2012 heeft het CCvD Archeologie vindplaatsen uit de Tweede Wereldoorlog / modern oorlogserfgoed expliciet op de agenda gezet, mede geënt op onderzoeksprojecten bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Dit onderzoek naar resten uit met name de Tweede Wereldoorlog is niet regulier, zoals onderzoek naar oudere archeologische resten dat wel is. Dat heeft onder meer met de relatieve ouderdom, wetenschappelijke noodzaak (wat willen we weten, welke resten willen we behouden?) en de relatie met andere wet- en regelgeving (bijvoorbeeld de Wet wapens en munitie) te maken. Een en ander heeft geleid tot het formuleren van een aantal concrete vragen bij deze en andere knelpunten, zoals de samenloop explosievenopsporing en archeologisch onderzoek. [Lees verder](#)

Het rapport kunt u [hier](#) downloaden.

Op deze pagina vindt u ook het overkoepelende plan van aanpak met een beschrijving van alle fases en de resultaten daarvan.

Archeologie in coronatijd

Voor archeologen zijn het nu vooral de voorschriften door het coronavirus die overlast geven. 'Ons werk is niet ingestort', vertelt Mariëtte de Rooij van BAAC. Maar een certificerende instelling, zoals Hobéon, moet echt heel anders werken, constateert auditor Boudewijn Verstegen.

Zorgen over de toekomst

'Het is nu vooral een ongemakkelijke tijd, voor de collega's met jonge kinderen thuis, voor hen die toch op kantoor moeten zijn en dat vooraf dus goed moeten regelen of voor wie verkouden is, want die mag het veld niet in. En zit dan zonder werk', aldus Mariëtte de Rooij. 'Wie een vondst wil wassen en naar onze vestiging wil komen, moet dat vooraf goed afstemmen met de collega's. Maar gelukkig gaat het meeste werk gewoon door. De ene collega heeft thuis een laboratorium geïnstalleerd, een ander heeft alle meetinstrumenten mee naar huis genomen en kan zo doorwerken aan zijn dendrochronologisch onderzoek. Er zijn slechts een paar opdrachten anders, uit grote voorzichtigheid, een opdracht hebben uitgesteld. De grootste zorg heb ik voor wat na de coronacrisis ons te wachten staat. Wat gaat de dan optredende recessie voor ons betekenen? Daar kan ik soms wel sombere verwachtingen over hebben.'

Die zorg voor de langere termijn heeft ook Hans Oude Rengerink van Laagland Archeologie. 'Is het een leeglopende pijpleiding of blijft die toch doorstromen? Vallen door een recessie de bouw en de infrastructurele werken stil, en daarmee ook een belangrijk deel van ons werk? Nu merken we wat betreft de opdrachten nog niet veel van de crisis. De coronacrisis werkt nu vooral door in zaken als afstand houden in het veld en op kantoor, zorgen voor eigen vervoer en dat soort zaken.'

Volgende beroering

Voor Boudewijn Verstegen van Hobéon is het normale werk vrijwel onmogelijk. 'Audits in het veld gaan nog wel, die anderhalve meter afstand is geen probleem. Maar audits op kantoor zijn nu echt onmogelijk. Je kunt nergens met meerdere mensen tegelijk aanwezig zijn. Dus werken we, zo veel als mogelijk, digitaal met programma's als Teams. Dat vergt overigens veel voorbereiding vooraf, want je moet veel meer gestructureerd werken. Even vragen "kun je mij dit of dat aanreiken, of even voor mij uitzoeken" zit er niet in. Wat trouwens wel leidt tot veel meer samenwerking, waarmee de vaak gevoelde tegenstelling tussen de certificerende instelling en de certificatiehouder in belangrijke mate verdwijnt. Het gevoel van "gedoe", en de daarmee gepaard gaande irritatie, is een stuk minder geworden. Zo heeft de coronacrisis ook zijn pluspunten'. Boudewijn Verstegen is 'vooral nog niet al te somber over de toekomst. Ik verwacht dat het typisch Hollandse polderen, dat geleid heeft tot een intelligente lockdown, een grote economische terugval zal voorkomen. Dat de bouw en infra door kunnen blijven werken en – belangrijk voor de archeologen – blijven zorgen voor voldoende beroering van de grond.'

Ook voor Harold Slump auditor bij certificerende instelling Normec is het werk anders geworden. Hij 'mist het intermenselijke contact, dat met Teams en dergelijke wegvalt. Elkaar ontmoeten op een kantoor is een stuk lastiger, want even samen naar een vondst kijken gaat niet meer. Een hand geven bij aankomst moet je echt afluken, na zoveel jaren'. Problemen zijn hij vooral ontstaan in de inspecties tijdens het veldwerk en de daaraan gekoppelde termijnen. 'Neem bijvoorbeeld de onderwaterarcheologie waarbij je met z'n allen een schip op moet, dat gaat dus niet. En dat zijn inspecties die juist nu, in het voorjaar en de zomer, plaatsvinden. Ik hoop dat SIKB/CCvD voor die termijnen een coulancregeling gaat treffen.'

Coulancre is geregeld

Esther Wieringa laat namens SIKB weten dat voor onderwaterbodem-projecten al een bijzondere bepaling in de BRL is opgenomen. 'Zie op opvolgingsonderzoeken paragraaf 4.2.4.1 en wat betreft de gevraagde coulancre, is die geregeld in de "Bijzondere bepalingen met betrekking tot protocol 4103 IVO (waterbodems) en protocol 4104 Opgraven (waterbodems)". Er kan bijvoorbeeld een referentieproject beoordeeld worden.' [Lees verder](#)

Hoe gaat het u, archeologen, in tijden van corona?

De onverwachte situatie waarin we ons door de uitbraak van het Corona-virus bevinden, heeft veel effect op onze archeologische werkzaamheden. Plotseling thuis zitten en niet bij een opgraving, zo goed als mogelijk werken vanuit huis, al dan niet met kinderen thuis die onderwezen moeten worden...

Hoe staan de archeologen ervoor? Wat kan er nog? Hoe gaat het financieel, is de omzetsdaling nog beheersbaar?

Stuur ons uw bevindingen, uw leed, uw teleurstellingen, maar ook uw oplossingen, uw misschien wel onverwachte verrijkingen in het dagelijks leven in beeld of tekst. In een volgende nieuwsbrief presenteren wij een selectie.

Graag sturen naar: theo.vanoeffelt@sikb.nl

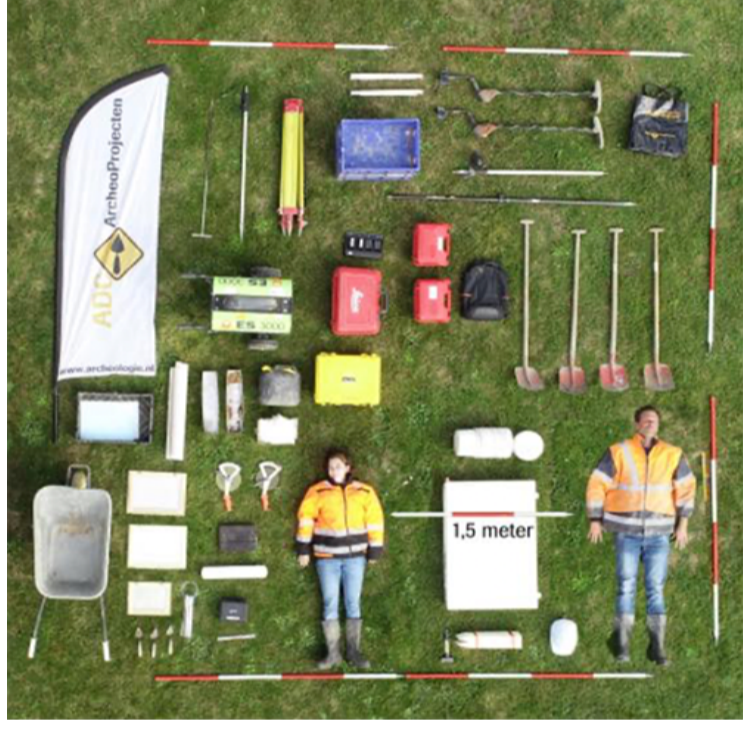

Foto: ADC ArcheoProjecten

Ontwerp KNA Leidraden aardewerk uit de Romeinse tijd, Middeleeuwen en Nieuwe tijd vrijgegeven voor een openbare reactieronde

Het CCvD Archeologie heeft het ontwerp van de nieuwe KNA Leidraden voor de periode Romeinse tijd, middeleeuwen en nieuwe tijd eind 2019 vastgesteld. Deze leidraden zijn nu gepubliceerd voor een openbare reactieronde. Met de nieuwe leidraden wordt actuele kennis over deze materiaalcategorie ontsloten en daarmee een bijdrage geleverd aan de kwaliteit van het onderzoek. [Lees verder](#)

Archeologische aanbestedingen: kwaliteit staat voorop

SIKB heeft de uitgangspunten voor aanbestedingen voor archeologisch vooronderzoek aangescherpt. Als de te leveren kwaliteit kan variëren en de gewenste minimumkwaliteit niet precies voorgeschreven kan worden, bestaat het risico dat het criterium 'laagste prijs' leidt tot te lage kwaliteit van de goedkoopste inschrijving. Kwaliteit staat dus voorop ook bij archeologische vooronderzoeken zoals booronderzoek en proefsleuvenonderzoek. Gunning en opdrachten op basis van beste prijs-kwaliteitsverhouding. De aanscherping in het dossier volgt op aanwijzingen uit het veld over mogelijke onduidelijkheden. [Lees verder](#)

SIKBeter congres! Geen Reuvensdagen dit jaar?

Het SIKB-Jaarcongres 2020 gaat door, maar in een geheel andere vorm; SIKBeter. Nadere informatie volgt daarover, onder andere op de website www.sikb.nl.

De 50-ste editie van de Reuvensdagen staat gepland voor donderdag 19, vrijdag 20 en zaterdag 21 november in Almere. Vanwege de coronacrisis staat het doorgaan van het congres op die data op losse schroeven. Het is belangrijk dat alle deelnemers veilig aan het congres kunnen deelnemen. Ook willen de organisatoren het unieke karakter van de Reuvensdagen kunnen waarborgen. 'We voelen daarvoor niet voor een 1,5 meter- of on-line-versie van de Reuvensdagen'. In juli hakt het bestuur de deur open. Zie voor meer informatie: www.reuvensdagen.nl.

info@sikb.nl / www.sikb.nl

Klik hier om u af te melden voor deze e-mails.